

Nord -og Midhordland sogelag. Org.nr.922 761 698.

v/ Magnar Ottesen. Telef:91998920. mail: mag-otte@online.no

Toskavegen 542

5936 Manger

Alver kommune

Høyring om driftstilskot til lag, organisasjonar og institusjonar som gjennom sitt verksemd/aktivitet har ekstraordinær kommunallocal/regionalt verdi.

Nord-og Midhordland sogelag (NOMS) tykkjer det er viktig at det vert innført eit fast kommunalt driftstilskot.

NOMS vart danna i 1916. I mange år gav laget ut årboka «Frå Fjon til Fusa».

Inntekta frå årboka og ein stor medlemsmasse gav inntektene til laget. Ymse omstende gjorde at det vart slutt på utgjeving av årboka i 2009. Då slutta også laget å krevja inn kontingent.

I 1919 / 1920 vart laget eigar av to eldre bygningar i Radøy: Syltastova og Bogatunet.

Begge desse bygningane er verna kulturminne.

Frå 2009 til 2018 var NOMS passivt, og styret arbeidde med ei avvikling av laget.

I den samanheng ynskte styret at Radøy kommune skulle overta eigarskapen til dei to verna bygningane.

Under arbeidet med dette, viste det seg at det var ein klausul i skøyte til Bogatunet som sa at bygningane skulle førast tilbake til givarbruket ved eigarskifte. Styret såg det som lite ynskjeleg at dette unike kulturminne skulle falla tilbake i privat eige.

Årsmøtet 2018 bestemte difor at ein skulle prøva oppretthalda laget. Det vart valgt eit nytt styre med representantar frå område der bygningane ligg (Alver Kommune).

Etter dette har styret fått godkjent nye vedtekter og fått laget registrert med organisasjonsnummer.

Laget arbeider også med å få nye medlemmer.

Litt om bygningane.:

Bogatunet ligg på Boga i Radøy –Alver kommune- og vart bygd mellom 1565-1585. . Her ligg tømra eldhus, røykstove, bu og loft etter kvarandre under same tak. Dei samanbygde husa som utgjer langhuset, er restar av ei byggjeskikk med røter tilbake til jernalderen. På alle sider kring desse tømmerhusa var det tidlegare svaler eller vernemurar, noko som saman med torvtaket gav god isolasjon. Svalene vart fjerna på 1800 talet då det vart sett inn vindauge i tømmerveggane. I 1818 vart det bygd glasstove på austsida. I 1735 vart det bygd loft oppå bua. Dette loftet vart rive i 1905, men rekonstruert i 1920 då Nord-og Midhordland sogelag tok over bygningane. I 2004 vart det gjort undersøkingar som viste at loftet hadde vore høgare enn 1920-rekonstruksjonen og det vart difor, i samband med rehabilitering , bygd om slik det står i dag. I stova er det godt bevarte dekorasjonar på tømmerveggane. Krit, vatn og kalk vart blanda saman og måla på tømmerveggane i samband med høgtid og fest. Kroting, som denne dekorasjonsmetoden vert kalla, er ein tradisjon frå mellomalderen og er svært sjeldan å sjå i våre dagar.

Syltastova er ei røykstove nord på Radøy. Tømmeret i stova er datert til kring 1580.

NOMS har restaurert stova i fleire omgongar, og bygningen er i dag i bra stand.

Bygningane innheld og mange eldre gjenstandar.

Bruken av Bogatunet.: Bruken av Bogatunet har vore i samarbeid mellom kommunen og Radøy sogelag. I 2019 var det ope tun kvar sundag i juli og første sundag i august. Andre sundag i august vart det arrangert ein godt besøkt marknads/landbruksdag. I tillegg til dette har det vore vitjing av studentar frå arkitektshøgskulen samt besøk av mindre grupper. Kvar haust vert Bogatunet nytta av ein barneskule som «bur» og arbeider der nokre dagar.

På grunn av pandemien har det vore lite aktivitet på Bogatunet i 2020. I september vart det likevel gjennomført eit skulebesøk nokre dagar.

Sjølv om bygningane i dag er i bra stand, er det heile tida trong for vedlikehald. Likeins har laget utgifter til straum (Bogatunet) og forsikring .

NOMS klarer ikkje dette utan hjelp. Tidlegare Radøy kommune har vore ein god økonomisk støttespelar, og det er vårt ynskje at Alver kommune også vil vera det. Dette kan gjerast gjennom eit fast kommunalt driftstilskot. Me har også tru på at ei slik ordning gjer det lettare for oss å få tak i midlar frå anna hald.

Manger, 20 oktober 2020

Magnar Ottesen. Leiar

